

Toiminta vuonna 2009

Pöllöretki – pe 27.2.2009

Kokoontuminen Imatran Rajapatsaan Nesteelle yllätti järjestäjät perinpohjin. Lintukevään ääniä saapui kuulemaan reilut 50 retkeläistä, heidän joukossaan ilahduttavan monta nuorempaa lintuihmistä kolmesta vuodesta ylöspäin! Tuuleton ja muutaman pakkasasteen sää sopikin erinomaisesti pöllöjen kuunteluun. Kimppakyytien pitkä letka suuntautui rajan tuntumaan Lapin-korven metsä- ja peltomaisemiin. Seppo Pousin ja Anniina Tiaisen opastamalla retkellä kuultiin ainakin helmi- ja lehtopöllö, ja joidenkin mukaan myös huuhkajan kaukaista huhuilua. Alkuilasta huuhkaja vastasi myös Kurkisuon Ollinmajalla huutoihin, mutta hiljeni kuitenkin pääjoukkojen saavuttua. Retken päätteeksi Ollinmajalla oli nähtävillä kaikkiaan seitsemän pöllölajia pienimmästä varpuspöllöstä isoimpaan huuhkajaan. Makkara ja kuuma mehu maistuivat! Järjestäjille suuri osallistujajoukko oli ilahduttava yllätys, mutta pöllöjen kuunteluun se toi melkoisesti haastetta. Toivottavasti retki kuitenkin antoi hyviä vinkkejä, mistä ja milloin näitä pimeän ääniä voi käydä kuuntelemassa omalla porukalla!

Kuvailta ja kevätvuosikokous – ti 10.3.2009

Vuonna 2008 ilmestyneen Karjalan luonto -kirjan tekijä Pertti Siilahti kertoi reilun 25 hengen yleisölle rajan taakse jääneen luovutetun Karjalan ja Laatokan luonnosta Imatran pääkirjastolla. Lähes kahden vuosikymmenen retkeilykokemuksiin perustuvassa esityksessä nousivat vankasti esiin niin Hiitolanjoen vaelluskalakysymykset kuin Laatokan pohjoisen saariston suoje-lunäkymätkin. Norppiakin sivuttiin, Laatokan laineita ihmeteltiin ja aavoja rakentamattomia hiekkarantoja ihasteltiin. Rantarakentaminen leviää kuitenkin myös Laatokalla, valitetta-vasti. Esityksen jälkeen yhdistyksen sääntömääräinen kevätvuosikokous hyväksyi edellisen vuo-den toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen. Yhdistyksen hallituksesta eronneen Niina Tarvas-karin tilalle valittiin Juha Juuti.

Vuoksen linturetki I – su 15.3.2009

Yhdessä Etelä-Karjalan lintutieteellisen yhdistyksen (EKLY) kanssa järjestetyille ensimmäi-selle lintukävelylle Vuoksen varrelle kokoontui 15 innokasta luonnonystävää. Kävely suuntautui urheilutalolta Imatrankoskelle ja takaisin. Vesilintuhavaintoihin listattiin mm. kaksi laulujout-senta, kanadanhanhi, isokoskeloita, telkkiä, sinisorsia, uivelo (naaraspukuinen, mutta ensim-mäisen talven koiras), kaksi merimetsoa ja harmaalokkeja, joiden määrä nousi koko ajan ollen lopussa jo 140. Lisäksi retken antiin kuuluivat tali-, sini-, kuusi- ja hömötiaiset, viherpeippoja,

pikkuvarpunen ja käpytikka. Lopuksi varpushaukka teki vielä komean ylilennon matalalla suoraan päältä! Kävelyn jälkeen innokkaimmat lähtivät vielä Niskalammen satamaan bongaamaan ennätysaikaisia kaakkureita, joita nähtiin seitsemän. Retken oppaina toimivat Anniina Tiainen, Jari Kontiokorpi ja Seppo Pousi.

Vuoksen linturetki II – ma 13.4.2009

Vuoksen lintukevään edistymisen seuranta jatkettiin toisena pääsiäispäivänä. Innokkaita luontoharrastajia oli lähtöpaikalla 20 ja matkan varrella joukko kasvoi vielä neljällä. Lisäksi jokaisella pysähdyspaikalla aina joku ohikulkija halusi tietää mitä kaukoputkella oli näkyvissä. Ennakkoon toiveissa oli mm. isoja kahlaajia, ja heti ensimmäisenä porukan editse lensikin isokuovi! Edellisen retken havaintoihin saatiin runsaasti täydennystä: puut olivat täynnä laulavia peippoja, lisäksi pikkulintuosastoa täydensivät pieni pyrstötiaisarvi, töyhtötiainen, laulava punarinta ja räkättirastaat. Harmaalokkien joukkoon olivat saapuneet kala- ja naurulokit sekä tukkasotka (k). Telkät ja isokoskelot olivat selvästi runsastuneet kuukauden takaisesta tilanteesta. Joutsenet piilottelivat jossakin katveessa, kanadanhanhia nähtiin kolme ja uiveloiden sukukuntaa edusti tällä kertaa yksi koiras. Merimetsoja lenteli ja kalasti Vuoksessa edellisen retken veroisesti. Sokerina pohjalla kuultiin myös kurjen ääntä, vaikka lintua ei päästyäkään näkemään.

Luonto- ja ympäristöviikko – 14.4. – 30.4.2009

Imatran pääkirjaston ala-aulassa oli kolmen viikon ajan pienimuotoinen näyttely teemanaan ilmastonmuutos ja samaan aikaan järjestetty nuukuusviikko. Näyttelyn aikana järjestettiin kolme tapahtumapäivää. Torstaina 16.4. kirjanvaihtotorilla oli mahdollisuus vaihtaa kirja kirjaan. Tapahtumalle toivottiin jatkoa paremmalla mainostamisella myös ensi vuonna. Tiistaina 21.4. tarjolla oli tietoa ilmastonmuutoksesta ja haja-asutusalueita koskevasta jätevesiuudistuksesta. Esimerkiksi kuluttamisen merkitys suhteessa ilmastonmuutokseen puhutti ja jätevesiuudistuksen herättämät asiat saivat varsinkin vanhempia ihmisiä liikkeelle. Paikalla olivat Imatran seudun ympäristötoimesta Tiina Järvinen ja Merja Kaksonen, joiden kanssa katsottiin tarpeelliseksi järjestää lisää samantyyppisiä infopäiviä. Suomen jätevesi Oy:n edustaja puolestaan esitteli erilaisia jäteveden käsittelyratkaisuja ja työn hinnastakin saatiin osviittaa. Energiansäästöaiheiseen tietokilpailuun osallistuttiin mukavasti. Palkinnot arvotaan 6.5.2009 ja voitoista ilmoitetaan aikanaan puhelimitse. Keskiviikkona 22.4. kävijöiden kysymyksiin vastasi Etelä-Karjalan luonnonsuojelupiirin aluepäällikkö Kaarina Tiainen. Kaikki tilaisuudet järjestettiin yhteistyössä Imatran kaupungin kirjastotoimen kanssa.

*Tiina Järvinen ja Merja Kaksonen
Imatran seudun ympäristötoimesta*

Lasten ja nuorten lintupäivä – la 25.4.2009

Luonnonsuojeluyhdistys ja Etelä-Karjalan lintutieteellinen yhdistys yhdistivät voimansa järjestämällä 8-16 -vuotiaille lapsille ja nuorille suunnatun lintupäivän Vuoksella. Retkelle lähdettiin kahdeksan hengen voimin oppaina Tuija Mertanen ja Anniina Eerikäinen. Sään suosiessa kaikilla oli niin mukavaa! Lajeja havaittiin yhteensä 36, joista maininnan ansaitsevat mm. tavi, nokikana, puna- ja tukkakoskelo sekä varhaisten rantasiipien ohella muutolla olleet mustalinnut.

Retkeläiset oppivat tunnistamaan lokkeja sekä haapanan ja punakylkirastaan äänet. Toki muutakin nähtiin kuin lintuja, sitruunaperhosia oli mukavasti lennossa ja myös muutama nokkos- ja yksi neitoperhonen havaittiin. Keskusliikenneasemalta alkanut retkikävely päättyi Mellonlahden laavulle, jossa makkaranpaiston ohella ehdittiin vielä tutkailemaan määrityskuvia kirjoista.

Muinaisuoman luontopolku – to 21.5.2009

Muinaisuoman luontopolku (1,5 km) aloitti kesän luontopolkukierrosten sarjan. Tummista pilvistä huolimatta paikalle oli uskaltanut mukavasti reilu 40 retkeilijää. Sadetta tulikin mutta vain nimeksi heti alkuun, sen jälkeen sää suosi lähes pari tuntia kestänyttä retkeä. Kruununpuiston maisemissa kiertänyt polku paljasti mm. kevätpiipon, sormisaran, edellisvuoden kiihtuneet idänkurhot sekä ruotsinpitkäpalon. Välissä pohdittiin Vuoksen vuosilukuja ja verrattiin varhaisemman koskiuoman (ikä 4531 vuotta) ja uudemman koskiuoman (ikä 87 vuotta) muotoja ja virtauksia. Lopussa arvuuteltiin leikkimielisessä visassa neljää samankaltaista lehteä "mikä ei kuulu joukkoon?" ja löytyihän sieltä se rönsyleinikki kolmen putkikasvin seasta. Retken päätteeksi nautittiin Imatran seudun ympäristötoimen mehupisteen antimista!

Mellonlahden luontolenkki – su 24.5.2009

Lämmin ja aurinkoinen sää helli niitä noin 50 luontoretkeilijää, jotka klo 10 olivat kokoontuneet Inkerinaukiolle valtionhotellin kupeeseen. Alkuun käytiin läpi Kruununpuiston ja hotellin historiaa, mutta pääpaino oli kuitenkin kasveissa - jotka nekin toki kertovat alueen mielenkiintoisista vaiheista. Esimerkiksi siperianhernepensas, unkarinsyreeni ja ulkoheikkien seinustoitakin tuttu terttuselja ovat kotiutuneet monin paikoin luontoonkin, mutta ne kaikki on tuotu Pietarista vuoden 1744 paikkeilla. Mellonlahden lenkki kulkee paikoin aivan Vuoksen rantaa ja sen kasvillisuus on pääosin rehevää lehtolajistoa. Matkalla tutustuttiin mm. lehtokuusamaan, mustakonnanmarjaan, rantapensaikoissa kiipeilevään humalaan, tervaleppäkorpeen ja matkan päätteeksi hienoon rotkolaaksoon eli raviiniin. Aurinkoisessa säässä retkeilijöitä seurasi suuri joukko lanttuperhosia ja niiden joukossa jokunen auroraperhonenkin. Paluumatkalla tapahtuneesta pienestä tapaturmastakin taidettiin selvittää lopulta säikähdyksellä ja muutamalla tikillä. Retken yhteistyökumppanina toimi jälleen Imatran seudun ympäristötoimi tarjoten jokaiselle osallistujalle mehut kekseineen.

Yölaulajaretki – pe 5.6.2009

Retkikohteena oli Kaakkois-Suomen parhaimpiin lintukosteikkoihin kuuluva Parikkalan Siikalahti, mutta kylmä, tuulinen ja sateinen sää ei valitettavasti paljoa luvannut. Matkaan uskaltuinkin vain viisi henkilöä, oppinaan Seppo Pousi yhdistyksestämme ja Anniina Tiainen Etelä-Karjalan lintutieteellisestä yhdistyksestä. Siikalahdella yölaulajista olivat äänessä ainoastaan satakielet, pensaskerttu ja rytikerttunen. Lisäksi paikalla nähtiin muutama kurki ja ruskosuo-haukka. Tuulten mukana kantautui kauempaa myös laulujoutsenen, nokikanan ja taivaanvuohen ääntelyä. Ja löytyihän sieltä haarapääskyn pesäkin! Kotimaisemiin kimppakyytiläiset palasivat aikaisin lauantaiaamuna. Seuraavalle linturetkelle tilattiin parempaa säätä...

Luonnonkukkien päivän kasviretki – su 14.6.2009

Sunnuntai valkeni Imatralla ankean harmaana ja aamuyhdeksältä vettä tuli taivaan täydeltä. Sateenhaltijat lienevät kuitenkin kasviharrastajia, sillä kymmeneltä Lammassaareen kokoontunut 22 hengen joukko säästyivät kuivana koko kahden tunnin kasviretken ajan! Pengertien kupeesta, vanhalta kivikautiselta asuinpaikalta suunnattiin heti metsään. Alussa käytiin läpi kivan kangasmetsän tyyppilajistoa ja painanteissa pureuduttiin myös ravinteisempien metsätyyppien tunnuslajeihin. Vehkan hallitsemasta suopainanteesta löydettiin mm. vaivero sekä Etelä-Suomen ainoa luonnonvarainen "rodo" - suopursu, entinen *Ledum palustre* ja nykyinen *Rhododendron tomentosum*. Rannasta käytiin katsastamassa yleiset luhta-, vesi- ja viiltosara sekä suomyrtti, aromaattiselta tuoksuva pensas. Paluureitillä perehdyttiin tienvarressa uudempiin tulokkaisiin, näiden joukossa mm. ketomaruunaa ja komealupiiniä. Varsinaista niittylajistoa ei matkan varrelle osunut, joten tämän vuoden tunnuslajiksi valittua ketoneilikkaa ei myöskään

nähty. Kuitenkin reilu 50 lajia ehdittiin retkellä käydä läpi. Asiantunteva ryhmä ei häkeltynyt kahdesta kasvitentistäkään, vaan napautti ahomataran, kevätpiipon, metsäalvejuuren ja vadelman ihan kohdalleen! Kasviretki päättyi jälleen Imatran kaupungin ympäristötoimen maitta-vaan mehu- ja keksitarjoiluun.

Ruokolahden luontopäivä – ti 28.7.2009

Aurinkoisen sään saattelemana Ruokolahti-talolle kertyi jälleen mukavasti väkeä luontopäivän merkeissä. *Tuija Mertanen* opasti jättiputken torjuntaan ja antoi vinkkejä mm. syötäviksi sopivista luonnonkasveista ja kauppasienten tunnistuksesta sekä käsittelystä. Paikalla oli myös ympäristöinsinööri *Erja Leiri* Imatran seudun ympäristötoimesta. Yhdessä luonnonsuojelupuiirin kanssa kootussa norppapisteessä kerrottiin lisäksi saimaannorpasta ja samalla oli mahdollisuus vastata kyselyyn. Vastauslomakkeita täytettiin yhteensä 35 kpl. Keskimäärin oikeita vastauksia oli 66 %, mikä on hieman keskimääräistä (59 %) paremmin. Löytyipä joukosta ensimmäinen täysin oikea 20 vastauksen rivikin! Noin joka kolmas vastanneista oli nähnyt aidon norpan vähintään kerran Saimaalla. *Viljo Hentunen, Mika Akkanen ja Elmo Ahonpää* olivat tällä kertaa onnettaren suosiossa ja lähtivät kotiin Monimuotoisuuden aika -kirja kainalossaan. Luontopäivän päätti perinteinen luontoilta eli paikallinen asiantuntijaraati pääsi ruotimaan kiperiä luontokysymyksiä. Kahdeksaan mennessä vastaus oli annettu noin 30 kysymykseen! Karhut puhuttivat eniten ja myös norpan tulevaisuudesta oltiin huolissaan. Paikalla olleet saivat myös tietää, mitä Suomen kansa jäi vaille kun täällä ei ollut karhuja, syövätkö suppupaarmat karpäsiä ja missä ovat leppäkertut, pilaako sienikoriin kerätty myrkkysieni myös ne syötävät sienet, mikä merimetso on lintujaan ja onko rantakäärme kyytä heikompi syömään myyriä. Sienisyksystä povattiin jälleen antoisaa. Kaikkiaan luontoiltaan ja muihin luontopäivän tapahtumiin osallistui todennäköisesti reilu sata ihmistä.

Vuoksenniskan metsäpolku – la 8.8.2009

Kaarina Rutasen opastamalle retkelle lähti hienossa säässä 23 hengen joukko tutustumaan loppukesäiseen metsäluontoon. Salpausselän maisemissa nähtiin harjukasveja mm. kangasvuokkoja, häränsilmiiä ja sianpuolukkaa. Puolukan satokin oli jo hyvää vauhtia kypsymässä. Sarjakeltanoiden ja maitohorsmien kukilla vieraili sitruunaperhosia ja metsänokiperhosia, joilla on tänä vuonna ollut todella vahva kanta. Retkeläisiä ilahdutti myös keisarinviitta, hieno kaakkoinen perhoserikoisuus. Päätteeksi maistui jälleen Imatran seudun ympäristötoimen mehupisteen antimet!

Vuoksen luontolenkki – su 9.8.2009

Vaikka loistelas ja helteinen sää suosikin retkeä, aamukymmeneltä matkaan starttasi ainoastaan kymmenen henkilöä - kesämokit ja muut kesänviettopaikat taisivat houkutellessa loppukesäistä Vuoksea enemmän. Joka tapauksessa reilun kymmenen rastin ja muutaman kilometrin matkalta löytyi runsaasti katseltavaa. Ensimmäisenä ihmeteltiin tyrnikasvustoa, sen jälkeen kosteikossa rantakukkia ja niiden mettä imeviä sitruunaperhosia. Vuoksen rantakasveista tutuksi kävivät myös keltakurjenmiekkä, suoputki, ruokohelpi sekä puista hieskoivu ja tervaleppä. Lehtoneidonvaippoja kasvoi monin paikoin karjalaisen kotitilan ympäristössä. Ja vielä jäi lähes 20 rastia omatoimisen retkeilyn varaan... Kesäkauden neljäs ja viimeinen luontopolkuretki päättyi Imatran seudun ympäristötoimen keksi- ja mehutarjoiluun.

Jokamiehenpäivän vaellus – su 13.9.2009

Suorastaan loistava syyskesän sää siivitti yhdeksää ruskaretkeläistä Ilvespirtin luontopolulla Imatran Salo-Issakassa. Matkaa taittui melko tarkasti kolme kilometriä kolmessa tunnissa. Reitin varrella nähtiin metsäluontoa sen kaikissa muodoissaan, tuoreesta hakkuuaukeasta varjosaan kuusikkoon ja hienoon kallionaluslehtoon. Mukavia kasvilöytöjäkin tehtiin, puronvarressa oli pieni kaislasaran kasvusto ja Ilvespirtin pysäköintialueella punasänkiö. Mutta sittenkin parasta antia taisi olla laavutulilla nautittu makkara ja kuuma kahvi!

Syysarktikien seuranta Konnunsuolla – la 3.10.2009

Etelä-Karjalan parhaimpiin lintujen syysmuuton seuranta paikkoihin kuuluva Konnunsuo ei pettänyt tälläkään kertaa, vaikka yö oli kylmä ja aamuvorohaisella lintotornilla oli pakkasta vielä kuusi astetta! Alkuun paksu usvakerros peitti maisemaa, mutta auringon lämmittäessä loppupäivä vietettiin loistavan kirkkaassa syysäässä. Ja mikä näky tornista avautuikaan sumun hälvetessä! Taivaalla oli yhtä aikaa 3500-4000 valkuposkihanhea. Kiikareita ja kaukoputkia ei tarvittu, kun sykkähdyttävä näytelmä eli lähipellolla. Varsinaisia muuttotarvia tuli paikalle ilmeisesti vain yksi, mutta lähipelloilta lintuja keräytyi enemmän. Hanhet olivat lähes yksinomaan valkuposkihanhia. Lisäksi peltoalueella oleskeli 34 laulujoutsenta, muutama sinnikäs töyhtöhyppä ja kurjen äänikin kantautui kauempaa. Petoja kirjattiin ainakin kolme piekanaa, yksi tuulihaukka ja yksi kanahaukka. Pikkulinnuista kiikareihin kävi mm. punarintoja, keltasirkkuja ja muutama kiurukin. Kaikkiaan päivän aikana tornilla kävi 25-30 henkilöä, mutta aamuisen hanhinäytelmän todisti ainoastaan oppaana toiminut Seppo Pousi.

Pöröpeikonpolku – la 10.10.2009

Parikkalan Pöröpeikonpolulta löytyi hiljaisuutta, luonnonrauhaa ja uskomattoman hienoja kalliomaisemia ja siirtolohkareita. Eräskin 80 tonnin painoiseksi arvioitu järkäle nojasi tuskin yhtä neliometriä isomman kärjen varassa! Rehevästä maastosta kertoivat mm. sinivuokko ja näsiä, ja retkeläiset toivon mukaan oppivat tunnistamaan myös korpipaatsaman. Vahvimmin polun varren metsistä jäivät kuitenkin mieleen sammalet. Joukossa kasvoi monin paikoin mm. sulkasammalta ja muutamilla kallioseinillä myös korallisammalta. Pörölammen rannalla nautittiin aurinkoisen kirkkaassa syysäässä kahvista ja laavutulilla paistetusta makkarakasta. Hienoissa maastoissa ja hienossa säässä retkestä pääsi nauttimaan kahdeksan henkilön joukkue Kimmo Saarisen johdolla.

Syyskokous ja kuvailta – ke 4.11.2009

Imatran pääkirjaston luentosali pimeni klo 18 *Juha Haikolan* ja *Jarkko Rutilan* käkiesityksen ajaksi. Ensimmäisen puolen tunnin aikana 25 osallistujaa saivat rautaisannoksen käkitietoutta Rutilan asiantuntevalla ja mukaansatempaavalla otteella. Toisen puolituntisen aikana päästiin käen matkaan luontokuvaaja Haikolan multimediaesityksen siivin. Toisten lintujen pesiä loisivan käen "munanvaihtovideo" varsinkin herätti huomiota - kaikkiaan yhden alkuperäisen munan varastaminen ja uuden muninta tilalle vei vain reilun viisi sekuntia! Kuulijat oppivat, että leppälintu on käen tärkein isäntälintu Suomessa, mutta sen siirtyminen maapesistä linnunpönttöihin on aiheuttanut vaikeuksia kädelle - iso lintu kun ei millään meinaa mahtua pönttöihin. Niinpä käen muna jääkin aika usein varsinaisen pesän ulkopuolelle. Esityksen jälkeen riitti kysymyksiä ja aika monen matkaan lähti myös näyttävä Käki-kirja, jonka Rutila ja Haikola saivat julki vuonna 2008. Yhdistyksen sääntömääräisen syyskokouksen asiat käytiin läpi heti kuvaillan jälkeen.

Joulumyyjäiset – la 12.12.2009

Yhdistys oli jälleen mukana luontoarvoillaan joulunalustapahtumassa, joka järjestettiin muutama vuosi tauon jälkeen Mansikkalan koululla. Reilun kolmen tunnin aikana ehdittiin keskustella monenlaisista luontoaiheista ja siinä sivussa kerätä yhdistykselle reilu 200 euroa ensi vuoden tapahtumien järjestämiseen. Lämmin kiitos kaikille toimintaamme tukeneille!